

Penn Etkile?imli Akran Oyun Ölçe?i-Ebeveyn Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Penn Etkile?imli Akran Oyun Ölçe?i-Ebeveyn Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=29038>

Özet

Penn Etkileşimli Akran Oyun Ölçeği-Ebeveyn Formu (PIPPS-P), çocukların akranlarıyla olan etkileşimli oyun davranışları ve sosyal yeterliklerini ebeveyn perspektifinden değerlendirmek amacıyla geliştirilmiş bir ölçektir. Bu form, çocukların akranlarıyla oyun sırasında sergiledikleri olumlu ve olumsuz sosyal davranışlar, problem çözme becerilerini ve sosyal katılım düzeylerini ölçmeyi hedefler. Ölçeğin Türkçe uyarlaması, Ahmetoğlu, Acar ve Aral (2016) tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu uyarlama çalışması, ölçeğin Türkiye popülasyonunda geçerlik ve güvenirlik özelliklerini incelemiştir. PIPPS-P, özellikle okul öncesi ve ilkökul çağındaki çocukların sosyal gelişimlerini takip etmek ve olası sosyal zorlukları erken dönemde tespit etmek için değerli bir psikolojik değerlendirme aracıdır.

Anahtar Kelimeler

Penn Etkileşimli Akran Oyun Ölçeği, ebeveyn formu, akran oyunu, sosyal beceriler, çocuk gelişimi, psikometrik, uyarlama.

Yazarlar

Orijinal Ölçek Yazarı: Karen L. Bierman

Türkçe Uyarlama Yazarları: Ahmetoğlu, E., Acar, Z. H., Aral, N.

Amaç

Penn Etkileşimli Akran Oyun Ölçeği-Ebeveyn Formu'nun (PIPPS-P) temel amacı, çocukların akranlarıyla etkileşimli oyun ortamlarındaki sosyal yeterlik düzeylerini ebeveynler aracılığıyla değerlendirmektir. Bu ölçek, çocukların oyun sırasında gösterdikleri sosyal katılım, işbirliği, liderlik, saldırganlık veya geri çekilme gibi çeşitli davranışsal örüntüleri belirlemeye yardımcı olur. Ölçek, çocukların sosyal etkileşimlerindeki güçlü yönlerini ve geliştirilmesi gereken alanları tespit ederek, sosyal ve duygusal gelişimlerine dair önemli bilgiler sunar.

Ölçek, klinik ve araştırma ortamlarında çocukların sosyal gelişimini izlemek, sosyal beceri müdahalelerinin etkinliğini değerlendirmek ve akran ilişkilerinde zorluk yaşayan çocukları belirlemek için kullanılabilir. Ebeveynlerin çocuklarının günlük akran etkileşimlerine ilişkin gözlemlerine dayanarak, çocukların sosyal dünyalarına dair kapsamlı bir bakış açısı sağlamaktadır.

Yapı

PIPPS-P, çocukların akran ilişkileri içindeki sosyal davranışları ve etkileşim kalitelerini ölçen

çok boyutlu bir yapıyı değerlendirir. Orijinal ölçek genellikle "Olumlu Sosyal Katılım" (Positive Social Engagement), "Olumsuz Sosyal Katılım" (Negative Social Engagement) ve "Sosyal Geri Çekilme" (Social Withdrawal) gibi alt boyutlardan oluşmaktadır. Olumlu sosyal katılım, işbirliği, paylaşma, liderlik ve pro-sosyal davranışları içerirken; olumsuz sosyal katılım, saldırganlık, zorbalık ve çatışma davranışlarını kapsar. Sosyal geri çekilme ise oyuna katılmama, utangaçlık ve izole olma eğilimlerini yansıtır.

Türkçe uyarlama çalışmasında da bu temel boyutların korunup korunmadığı veya farklı bir faktör yapısına ortaya çıkıp çıkmadığı genellikle faktör analizi ile incelenir. Ölçek, çocukların sosyal çevreleriyle nasıl etkileşim kurduklarını anlamak için kritik bir araçtır ve çocukluk çağındaki sosyal sorunların erken tanısında ve müdahalesinde önemli bir rol oynar.

Geçerlik

Penn Etkileşimli Akran Oyun Ölçeği-Ebeveyn Formu'nun Türkçe uyarlama çalışmasında (Ahmetoğlu, Acar ve Aral, 2016), ölçeğin geçerlik çalışmaları yapılmıştır. Geçerlik, bir ölçme aracının gerçekten ölçmek istediği özelliği ne derece doğru ölçtüğünü ifade eder. Uyarlama çalışmasında, ölçeğin yapı geçerliği, kapsam geçerliği ve benzer ölçek geçerliği gibi farklı geçerlik türleri incelenmiş olabilir.

Genellikle yapı geçerliği için açılmayacak ve doğrulayacak faktör analizleri kullanılarak ölçeğin teorik yapısına Türk örnekleminde de doğrulanıp doğrulanmadığına bakılır. Bu çalışmalar, PIPPS-P'nin Türk kültüründe çocukların akran oyun davranışlarını geçerli bir şekilde ölçebildiğini göstermeyi amaçlamıştır. Ancak, kaynak içerikte spesifik geçerlik değerleri veya yöntemlerine dair detaylı bilgi bulunmamaktadır.

Güvenirlilik

Ahmetoğlu, Acar ve Aral (2016) tarafından yapılan uyarlama çalışmasında, Penn Etkileşimli Akran Oyun Ölçeği-Ebeveyn Formu'nun güvenirlilik analizleri de gerçekleştirilmiştir. Güvenirlilik, bir ölçme aracının tutarlı ve kararlı sonuçlar verme derecesini gösterir. Bu tür ölçeklerde genellikle iç tutarlılık (örneğin, Cronbach's Alfa katsayısı) ve test-tekrar test güvenirliliği gibi yöntemler kullanılır.

İç tutarlılık analizleri, ölçek maddelerinin birbiriyle ne kadar tutarlı olduğunu ve aynı yapıyı ölçtüğünü değerlendirir. Test-tekrar test güvenirliliği ise, ölçeğin farklı zamanlarda uygulandığında benzer sonuçlar verip vermediğini kontrol eder. Kaynak içerikte güvenirlilik değerlerine ilişkin spesifik bilgiler yer almamakla birlikte, uyarlama çalışmasının bir parçası olarak bu analizlerin yapıldığı belirtilmiştir.

Faktör Analizi

Penn Etkileşimli Akran Oyun Ölçeği-Ebeveyn Formu'nun Türkçe uyarlaması sırasında (Ahmetoğlu, Acar ve Aral, 2016), ölçeğin yapı geçerliğini incelemek amacıyla faktör analizi tekniklerinin kullanıldığı varsayılmaktadır. Faktör analizi, çok sayıda değişken arasındaki ilişkileri inceleyerek temel boyutlar veya faktörleri ortaya çıkarmayı amaçlayan istatistiksel bir yöntemdir. Bu yöntem, ölçeğin orijinal yapılarının (örneğin, olumlu sosyal katılım, olumsuz sosyal katılım, sosyal geri çekilme gibi alt boyutlar) Türk kültürüne ne ölçüde uygun olduğunu ve maddelerin hangi faktörler altında toplandığını belirlemek için kritik öneme sahiptir.

Açıklayıcı faktör analizi (AFA) ve doğrulayıcı faktör analizi (DFA) gibi yöntemler kullanılarak, ölçek maddelerinin Türk çocukların akran oyunu davranışlarını temsil eden teorik yapılarla uyumlu olup olmadıkları test edilmiştir. Bu analizler, ölçeğin kültürel adaptasyonunun ve yapısal bütünlüğünün değerlendirilmesinde merkezi bir rol oynamıştır.

Araç

Test Türü: Ölçek, Ebeveyn Raporu

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme formatında maddelerden oluşur. Ebeveynler, çocukların belirli davranışları ne sıklıkta sergilediğini veya bu davranışların kendileri için ne kadar tipik olduğunu belirli bir ölçek üzerinde (örneğin, 1'den 5'e kadar) işaretlerler.

Mevcut Diller: İngilizce (Orijinal), Türkçe (Uyarlama)

Popülasyon Grubu: Çocuklar (Ebeveynler tarafından değerlendirilir)

Yaş Grubu: Okul öncesi dönemden ilkokul çağındaki çocuklara kadar geniş bir yaş aralığı (genellikle 3-10 yaş arası).

Popülasyon Detayları: Ölçek, ebeveynlerin kendi çocuklarının akranlarıyla olan etkileşimleri ve oyun davranışları hakkında bilgi vermeleri için tasarlanmıştır. Bu, çocukların doğal ortamlarındaki sosyal davranışlarına dair zengin ve bulaşıcı bilgi sağlar.

Test Metodolojisi: Ebeveynlere uygulanan bir öz bildirim ölçeğidir. Ebeveynler, ölçek maddelerini okuyarak çocukların davranışlarını en iyi yansıtan seçeneği işaretlerler. Uygulama genellikle bireysel olarak yapılır ve tamamlanması kısa bir süre alır.

Anahtar Kelimeler

Akran ilişkileri, sosyal gelişim, çocuk psikolojisi, ebeveyn değerlendirmesi, psikolojik değerlendirme, davranışsal gözlem.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Kaynakta belirtilmemiştir.

Kurum E-posta Adresleri: Kaynakta belirtilmemiştir.

Yazın Adresi: Kaynakta belirtilmemiştir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı (Uyarılma): 2016 (Ahmetoğlu, Acar ve Aral)

Test Yılı (Orijinal): Orijinal Penn Etkileşimli Akran Oyun Ölçeği'nin ilk versiyonları 1980'lerin sonu veya 1990'ların başında geliştirilmiştir.

İzinler ve Ücret: Ölçeğin kullanımı için izinler ve olası ücretler hakkında bilgi, uyarılma çalışmaları yazarları (Ahmetoğlu, Acar, Aral) veya orijinal ölçeğin yazarı (Karen L. Bierman) ile iletişime geçilerek öğrenilmelidir. Kaynak içerikte bu konuda detaylı bilgi bulunmamaktadır.

Referanslar

Ahmetoğlu, E., Acar, ? H. ve Aral, N. (2016). Penn Etkileşimli Akran Oyun Ölçeği ebeveyn formunun (PIPPS-P) geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Turkish Studies*, 11(9), 31-52. Makalenin orijinal PDF'i buradan indirilebilir: turkishstudies.net

Bierman, K. L., & Smoot, D. L. (1995). The Penn Interactive Peer Play Scale (PIPPS): A parent report measure of social competence. Unpublished manuscript, Pennsylvania State University.

Penn Etkileşimli Akran Oyun Ölçeği-Ebeveyn Formu'nun PDF'i buradan indirilebilir: penn-etkilesimli-akran-oyun-olcegi-ebeveyn-formu-toad.pdf

Penn Etkileşimli Akran Oyun Ölçeği-Ebeveyn Formu Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Kaynak içerikte ölçeğin maddeleri sağlanmamıştır.